

**Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»**

**Юридичний факультет
Кафедра історії та політичної теорії**

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
завідувач кафедри

Первий Г.Л. _____ «___» _____ 2018
року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Історична географія»**

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2018/19
Семестр	1-й, 2-й
Кількість кредитів ECTS ...	150
Форма підсумкового контролю	диф. залік

Викладач: Кочергін І.О.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро
НТУ «Дніпровська політехніка»
2018

Розробники – Кочергін І.О.

Кочергін І.О.

Робоча програма навчальної дисципліни «Історична географія» для студентів усіх спеціальностей / І.О. Кочергін; НТУ «Дніпровська політехніка», каф. іст. та політ. теорії. – Д. : НГУ, 2018. – с.

Робоча програма регламентує:

- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- зміст навчальної дисципліни, сформований за критерієм «дисциплінарні результати навчання»;
- розподіл обсягу дисципліни за видами навчальних занять;
- узагальнені засоби діагностики рівня сформованості компетентностей;
- критерії та процедури оцінювання навчальних досягнень здобувачів за дисципліною;
- склад комплексу навчально-методичного забезпечення дисципліни.

Погоджено рішенням методичної комісії кафедри історії та політичної теорії (протокол № від .2018).

Рекомендовано до видання редакційною радою НТУ «Дніпровська політехніка» (протокол №).

ЗМІСТ

ВСТУП

1. ГАЛУЗЬ ВИКОРИСТАННЯ
2. НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ
3. ОБСЯГ ТА ТЕРМІНИ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІН
4. ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ
5. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН І РОЗПОДІЛ ОБСЯГУ ЧАСУ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ
6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
7. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ
8. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ
9. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
10. СКЛАД КОМПЛЕКСУ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ
11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ВСТУП

У навчальній дисципліні «Історична географія» передбачені такі обов'язкові загальні компетенції:

- ПРС₁ Знати еволюцію методів історико-географічних досліджень;
- ПРС₂ Знати класифікацію джерел з історичної географії;
- ПРС₃ Знати суть політичних економічних, демографічних, територіальних та інших змін, які мали місце в усьому світі;
- ПРС₄ Знати результати політики завоювань, що відбувалися протягом останніх 2,5 тис. років;
- ПРС₅ Вміти визначати характерні риси розвитку людства від давнини до сьогодення;
- ПРС₆ Вміти характеризувати державний устрій кожного з історико-географічних субрегіонів світу;
- ПРС₇ Вміти визначати вплив природно-кліматичних умов на історичні процеси в світі;
- ПРС₈ Вміти робити самостійний аналіз причин трансформаційних процесів в державницькій політиці країн світу;
- ПРС₉ Вміти встановити причинно-наслідковий характер окремих аспектів суспільно-культурного розвитку світу;
- ПРС₁₀ Вміти оцінити головні тенденції розвитку, динаміку та події в історії світу.

Мета дисципліни – формування у студента розуміння простору вжитті суспільства, вміння користуватися і скласти історичну мапу з різних напрямів історичної діяльності: економіки, культури, політики тощо.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

1 ГАЛУЗЬ ВИКОРИСТАННЯ

Робоча програма призначена для:

- ♦ реалізації компетентнісного підходу під час формування структури та змісту дисципліни;
- ♦ внутрішнього та зовнішнього контролю якості підготовки фахівців;
- ♦ акредитації освітньої програми за спеціальністю.

Робоча програма встановлює:

- ♦ обсяг та терміни викладання дисципліни;
- ♦ очікувані дисциплінарні результати навчання;
- ♦ тематичний план і розподіл обсягу часу дисципліни за видами навчальних занять;
- ♦ вимоги до структури та змісту індивідуальних завдань;

- ♦ завдання для самостійної роботи здобувача;
- ♦ оцінювання результатів навчання: формат оцінки, критерії, процедури та засоби діагностики;
- ♦ склад комплексу навчально-методичного забезпечення дисципліни;
- ♦ рекомендовану літературу.

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

Робоча програма дисципліни розроблена на основі таких нормативних документів:

- 1 Довідник користувача ЄКТС [Електронний ресурс]. URL:
- 2 http://mdu.in.ua/Ucheb/dovidnik_koristuvacha_ekts.pdf (дата звернення: 04.11.2017).
- 3 Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення: 04.11.2017).
- 4 Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення: 04.11.2017).
- 5 Салов В.О. Рекомендації до створення комплексу навчально-методичного забезпечення дисциплін: метод. посіб. для наук.-пед. прац. / В.О. Салов, Т.О. Письменкова ; Нац. гірн. ун-т, наук. метод. центр. – Д. : НГУ, 2017. – 50 с.
- 6 Національна рамка кваліфікацій. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-p>.
- 7 Положення про організацію освітнього процесу Державного ВНЗ «НГУ», затверджено вченою радою 15.11.2016, протокол №15 [Електронний ресурс]. URL: http://www.nmu.org.ua/ua/content/infrastructure/structural_divisions/educ_department/docs/ (дата звернення: 04.11.2017).
- 8 Постанова Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 «Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності закладів освіти» [Електронний ресурс]. URL: http://detut.edu.ua/sites/default/files/files/dokuments/vusha_ocvita_liz_ymovu.pdf (дата звернення: 04.11.2017).
- 9 Стандарт вищої освіти Державного ВНЗ «НГУ» Проектування освітнього процесу, затверджений вченою радою 15.11.2016, протокол № 15. URL: http://www.nmu.org.ua/ua/content/infrastructure/structural_divisions/educ_department/docs/ (дата звернення: 04.11.2017).
- 10 Стандарти і рекомендації забезпечення якості на європейському освітньому просторі. URL: http://www.britishcouncil.org.ua/sites/default/files/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf (дата звернення: 04.11.2017).

3 ОБСЯГ ТА ТЕРМІНИ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Загальний обсяг – 5 кредитів ECTS (150 академічних годин).

Викладається на I-му курсі.

4 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр	Зміст результатів навчання за освітньо-професійною програмою	Шифр	Зміст дисциплінарних результатів навчання (ДРН)
ПРС ₁	Знати еволюцію методів історико-географічних досліджень	ПРС ₁ - 1	знати основні поняття та методи історико-географічних досліджень та їх значення для розуміння історичних процесів
ПРС ₂	Знати класифікацію джерел з історичної географії	ПРС ₂ - 1	Розбиратися в класифікації джерел для становлення власного бачення розвитку історико-географічних процесів
ПРС ₃	Знати суть політичних економічних, демографічних, територіальних та інших змін, які мали місце в усьому світі	ПРС ₃ - 1	аналізувати соціально-економічні, суспільно-політичні, демографічні та територіальні зміни
ПРС ₄	Знати результати політики завоювань, що відбувалися протягом останніх 2,5 тис. років	ПРС ₄ - 1	знати особливості трансформації геополітичних процесів
ПРС ₅	Вміти визначати характерні риси розвитку людства від давнини до сьогодення	ПРС ₅ - 1	аналізувати особливості генези людської цивілізації
ПРС ₆	Вміти характеризувати державний устрій кожного з історико-географічних субрегіонів світу	ПРС ₆ - 1	вміти здійснювати порівняльний аналіз державного устрою регіонів світу
ПРС ₇	Вміти визначати вплив природно-кліматичних умов на історичні процеси в світі	ПРС ₇ - 1	Визначати рівень впливу природи на історичні процеси
ПРС ₈	Вміти робити самостійний аналіз причин трансформаційних процесів в державницькій політиці країн світу	ПРС ₈ - 1	Самостійно аналізувати причини трансформації внутрішньої та зовнішньої політики

ПРС ₉	Вміти встановити причинно-наслідковий характер окремих аспектів суспільно-культурного розвитку світу	ПРС ₉₋₁	Встановлювати причинно-наслідкові зв'язки деяких аспектів суспільно-культурного розвитку
ПРС ₁₀	Вміти оцінити головні тенденції розвитку, динаміку та події в історії світу	ПРС ₁₀₋₁	Оцінювати тенденції та динаміку розвитку історичних подій

5 ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН І РОЗПОДІЛ ОБСЯГУ ЧАСУ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг, годин		
		ауд.	СРС	усього
1	2	3	4	5
ЛЕКЦІЇ				
ПРС ₁ – 1 ПРС ₂ – 1	1. Вступ. Предмет, поняття та джерела історичної географії	2		
ПРС ₁ – 1	2. Методологія та методи історичної географії	2		
ПРС ₃ – 1 ПРС ₆ – 1 ПРС ₈ – 1	3. Політична географія світу	2		
ПРС ₃ – 1 ПРС ₄ – 1 ПРС ₇ – 1 ПРС ⁸ – 1	4. Географія річкових цивілізацій Давнього світу	2		
ПРС ₇ – 1 ПРС ₉ – 1 ПРС ₁₀ – 1	5. Давні цивілізації Середземномор'я	2		
ПРС ₇ – 1 ПРС ₉ – 1 ПРС ₁₀ – 1	6. Географія цивілізацій Середньовіччя	4		
ПРС ₇ – 1 ПРС ₉ – 1 ПРС ₁₀ – 1	7. Великі географічні відкриття	2		
ПРС ₇ – 1 ПРС ₉ – 1 ПРС ₁₀ – 1	8. Особливості географії світового розвитку в Новий та Новітній час	6		
ПРС ₄ – 1 ПРС ₆ – 1	9. Формування історико-географічних регіонів	4		
ПРС ₃ – 1 ПРС ₄ – 1 ПРС ₅ – 1	10. Етнічність історико-географічних регіонів	4		

1	2	3	4	5
ПРС ₃ – 1 ПРС ₄ – 1 ПРС ₅ – 1	11. Особливості географії поширення світових релігій	2		
ПРС ₆ – 1 ПРС ₈ – 1 ПРС ₉ – 1	12. Формування державної території України. Історико-географічне районування України	5		
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ				
ПРС ₃ – 1 ПРС ₄ – 1 ПРС ₅ – 1 ПРС ₆ – 1 ПРС ₇ – 1 ПРС ₇ – 1 ПРС ₈ – 1 ПРС ₉ – 1 ПРС ₁₀ – 1	Семінар, колоквиум, конференція	17	59	78
Лекції		34	48	82
Практичні заняття		17	51	68
РАЗОМ		51	99	150

6 ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Основні завдання для самостійної роботи:

- 1) попереднє опрацювання інформаційного забезпечення за кожною темою;
- 2) підготовка до поточного контролю – розв’язання завдань самоконтролю за кожною темою;
- 3) підготовка до семестрового контролю.

7 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Шкали оцінювання. У зв’язку з новим європейським підходом до переведення оцінок і офіційною відсутністю національної шкали оцінок використовується інституціональна шкала.

*Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів
Національного гірничого університету*

Рейтингова	Конвертації
90...100	відмінно / Excellent
75...89	добре / Good
60...74	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Оцінювання результатів навчання здобувачів здійснюється для зарахування кредитів за дисципліною відповідно до результатів підсумкового контролю.

Кредити за навчальною дисципліною зараховується, якщо здобувач отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу ДВНЗ «НГУ».

8 ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ

Узагальнені засоби діагностики. Відповідно до Стандарту ДВНЗ «НГУ» «Проектування освітнього процесу» робоча програма з кожної компоненти плану освітнього процесу (кредитного модуля) має містити узагальнені засоби діагностики, що розробляються на базі програмних результатів навчання.

З огляду на зміст дисциплінарних результатів навчання, студент під час контрольних заходів повинен:

1) сертифікувати результати навчання студентів за допомогою процедур, що ґрунтуються на чітких і прозорих критеріях (**контролюються уміння**);

2) виконувати прикладні дослідження у сфері управління освітою (**контролюється уміння, автономність та відповідальність**);

3) розробляти та реалізовувати стратегічні плани розвитку закладу вищої освіти на основі новітніх наукових досліджень у сфері освіти та змін у соціальному середовищі (**контролюється автономність та відповідальність**);

4) управляти людськими ресурсами освітніх організацій, а також контролювати робочий процес в закладах освіти (**контролюються знання, комунікація, автономність та відповідальність**);

5) розробляти плани та проекти розвитку кар'єри співробітників освітніх установ (**контролюється автономність та відповідальність**);

6) розробляти освітні програми, що відповідають вимогам ринку праці та мінливого світу (**контролюються знання, уміння, комунікація, автономність та відповідальність**).

Конкретизовані засоби діагностики, що безпосередньо застосовуються для контрольних заходів, формуються на основі узагальнених шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації результатів навчання.

Комплексна контрольна робота має містити конкретизовані завдання, що охоплюють ключові результати навчання. Кількість конкретизованих завдань ККР повинно адаптувати до відведеного часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

9 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Результати навчання студента, що відображають досягнутий ним рівень компетентностей відносно очікуваних, ідентифікуються та вимірюються під час контрольних заходів за допомогою певних критеріїв.

Для оцінювання результатів поточного контролю в якості критерія варто використовувати коефіцієнт засвоєння, який автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали [4]:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Комплексні контрольні роботи підсумкового контролю з дисципліни, оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Вимоги до результатів навчання для забезпечення наскрізного компетентнісного підходу необхідно корелювати з дескрипторами (описом компетентностей) Національної рамки кваліфікацій (подано нижче).

Загальні критерії досягнення результатів навчання для 8-го кваліфікаційного рівня за НРК

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
Знання		
<ul style="list-style-type: none"> ◆ спеціалізовані концептуальні знання, набуті у процесі навчання та/або професійної діяльності на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, зокрема в контексті дослідницької роботи; ◆ критичне осмислення проблем у навчанні та /або професійній діяльності та на межі предметних галузей 	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: - спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень; - критичне осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей	95-100
	Відповідь містить не грубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	75-79
	Відповідь фрагментарна	70-74
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
Уміння		
◆ розв'язання складних задач і проблем, що потребує	Відповідь характеризує уміння: - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези;	95-100

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог; ♦ провадження дослідницької та/або інноваційної діяльності	- розв'язувати проблеми; - оновлювати знання; - інтегрувати знання; - провадити інноваційну діяльність; - провадити наукову діяльність	
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	75-79
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-74
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	рівень умінь незадовільний	<60
Комунікація		
♦ зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються; ♦ використання іноземних мов у професійній діяльності	Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова: - правильна; - чиста; - ясна; - точна; - логічна; - виразна; - лаконічна. Комунікаційна стратегія: - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції; - використання іноземних мов у професійній діяльності	95-100
	Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами; Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	75-79
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-74
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
<i>Автономність та відповідальність</i>		
<ul style="list-style-type: none"> ◆ відповідальність за розвиток професійного знання і практик, оцінку стратегічного розвитку команди; ◆ здатність до подальшого навчання, яке значною мірою є автономним та самостійним 	<p>Відмінне володіння компетенціями:</p> <ul style="list-style-type: none"> - використання принципів та методів організації діяльності команди; - ефективний розподіл повноважень в структурі команди; - підтримка врівноважених стосунків з членами команди (відповідальність за взаємовідносини); - стресовитривалість; - саморегуляція; - трудова активність в екстремальних ситуаціях; - рівень особистого ставлення до справи; - володіння всіма видами навчальної діяльності; - ступінь володіння фундаментальними знаннями; належний рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок 	95-100
	Упевнене володіння компетенціями автономності та відповідальності з незначними хибами	90-94
	Добре володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано дві вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано три вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано чотири вимоги)	75-79
	Задовільне володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано п'ять вимог)	70-74
	Задовільне володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано шість вимог)	65-69
	Задовільне володіння компетенціями автономності та відповідальності (рівень фрагментарний)	60-64

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
	Рівень автономності та відповідальності незадовільний	<60

10 СКЛАД КОМПЛЕКСУ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Електронна версія Комплексу навчально-методичного забезпечення дисципліни, має бути розташована на сайті кафедри.

Склад комплексу:

- 1) робоча програма дисципліни;
- 2) навчальний контент (інформаційне забезпечення лекцій);
- 3) методичне забезпечення практичних занять;
- 4) завдання та методичне забезпечення лабораторних робіт;
- 5) матеріали методичного забезпечення самостійної роботи студента щодо:
 - попереднього опрацювання інформаційного забезпеченням лекцій;
 - розв'язання завдань самоконтролю за кожною темою;
- 6) узагальнені завдання для поточного контролю рівня сформованості дисциплінарних компетентностей;
- 7) завдання комплексної контрольної роботи;
- 8) завдання для післятестаційного моніторингу рівня сформованості дисциплінарних компетентностей

11 РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Верменич Я.В. Історична географія й регіоназнавство: наступність і взаємодія / Я.В. Верменич // Істину встановлює суд історії. Збірник на пошану Ф.П. Шевченка / Відпов. ред. В.С. Смолій. – К.: ЗАТ «ВІПОЛ», 2004. – Т. 2. – С. 488–517.
2. Географічний фактор в історичному процесі: Зб. наук. пр. / АН УРСР. Ін-т історії; Редкол.: Ф.П. Шевченко (відп. ред.) та ін. – К.: Наук. думка, 1990. – 180 с.
3. Дністрянський М. Вступ до історичної географії України: Цикл лекцій / М. Дністрянський. – Львів, 2007. – 44 с.
4. Жекулин В.С. Историческая география: предмет и методы. – Л.: Наука, 1982. – 224 с.
5. Сосса Р.І. Історія картографування території України / Р.І. Соссо. – К.: Либідь, 2007. – 336 с.
6. Трубочанінов С.В. Історична географія України. Кам'янець-Подільський. 2003.
7. Щодра О.М. Історична географія України від найдавніших часів до кінця XVIII ст. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2016. – 298 с.
8. Alan R.H. Baker. Geography and History: Bridging the Divide. – Cambridge, 2003.
9. Robin Butlin. Historical Geography: Through the Gates of Space and Time. –

London, 1993.

Допоміжна:

1. Верменич Я.В. Географія, хорографія, хорологія: етапи становлення й концептуалізації / Я.В. Верменич // Історико-географічні дослідження в Україні. – К., 2007. – № 10. – С. 7–16.
2. Історико-географічні дослідження в Україні: Збірка наукових праць / Ред. кол.: Г. В. Боряк (відп. ред.), М.Ф. Дмитрієнко (заст. відп. ред.), В. В. Томозов (заст. відп. ред.), С.Б. Хведченя (відп. секр.), Я. В. Верменич, І.Н. Войцехівська, О.П. Реєнт, Р.І. Сосса; Упорядн. С.Б. Хведченя. НАН України. Інститут історії України. – Число 12. – К.: Інститут історії України, 2012. – 251 с.
3. Кочергін І.О. Україна між Сходом і Заходом: Навчальний посібник. – Д., 2015. – 112 с.

Навчальне видання

Ігор Олександрович **Кочергін**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Історична географія» для студентів спеціальності Історія

Редактор: Н.В. Ченцова

Підписано до друку 27.04.2018. Формат 30 × 42/4.

Папір офсетний. Ризографія. Ум. друк. арк. 7,3.

Обл.-вид. арк. 1,2. Тираж 100 прим. Зам._____.

Підготовлено до друку

Національний технічний університет

«Дніпровська політехніка».

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842

4960050, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19

